

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **Financial Consortium s.r.o.**, IČ: 04023242
sídlem Sokolovská 675/9, 186 00 Praha – Karlín
zastoupený advokátem JUDr. Jakubem Lichnovským MHA
sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor kultury a památkové péče**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

- I. **Přerušení řízení o vydání závazného stanoviska** orgánu státní památkové péče pro účely řízení o odstranění staveb „areál bývalé textilní továrny Mosilana“, vše k. ú. Trnitá, město Brno, okres Brno-město, Jihomoravský kraj, v části, která se skládá z pozemku p. č. 88/1, p. č. 88/13, p. č. 88/3, p. č. 88/2, p. č. 88/4, p. č. 88/5, p. č. 88/11 a 88/10, vše k. ú. Trnitá, jehož součástí je srostlice staveb s č. p. 60 a bez č. p., dále z pozemku p. č. 89/1, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba č. p. 57, dále z pozemku p. č. 89/2, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 89/3, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 89/5, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 85/4, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 84, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba č. p. 140 a dále z pozemku p. č. 85/2, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., rozhodnutím Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje, sp. zn. S – JMK 111254/2022, č. j. JMK 137520/2022, ze dne 20. 9. 2022, a usnesením Odboru památkové péče Magistrátu města Brna sp. zn. 7500/OPP/MMB/0107651/2021/27, č. j.

MMB/0315502/2022/P/p, ze dne 8. 6. 2022, do rozhodnutí Ministerstva kultury ČR v řízení o prohlášení souboru „areál bývalé textilní továrny Mosilana“, vše k. ú. Trnitá, město Brno, okres Brno-město, Jihomoravský kraj za kulturní památku, **je nezákonným zásahem.**

- II. Žalovanému **se zakazuje pokračovat v nezákonném zásahu** spočívajícím v přerušení řízení o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče pro účely řízení o odstranění staveb „areál bývalé textilní továrny Mosilana“, vše k. ú. Trnitá, město Brno, okres Brno-město, Jihomoravský kraj, dle výroku I. do rozhodnutí Ministerstva kultury ČR.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 14.342 Kč k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Jakuba Lichovského, MHA, advokáta se sídlem Jáchymova 26/2, Praha 1, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného a požaduje, aby soud:

1. prohlásil za nezákonný zásah žalovaného vůči žalobci úkon Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odboru kultury a památkové péče ze dne 20. 9. 2022, sp. zn. S-JMK 111254/2022, č. j. JMK 137520/2022 spočívající v potvrzení usnesení Magistrátu města Brna, Odboru památkové péče, sp. zn. 7500/OPP/MMB/0107651/2021/27, č. j. MMB/0315502/2022/P/p ze dne 8. 6. 2022, kterým bylo v části věci přerušeno řízení o vydání závazného stanoviska, a to na dobu do vyřešení předběžné otázky;

2. zakázal žalovanému pokračovat v takto vymezeném nezákonném zásahu a přikázal mu, aby ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zrušil tento úkon, tedy rozhodnutí Krajského úřadu ze dne 20. 9. 2022, sp. zn. S-JMK 111254/2022, č. j. JMK 137520/2022 a usnesení Odboru památkové péče Magistrátu města Brna ze dne 8. 6. 2022, sp. zn. 7500/OPP/MMB/0107651/2021/27, č. j. MMB/0315502/2022/P/p;

eventuálně aby:

zrušil rozhodnutí Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje, sp. zn. S – JMK 111254/2022, č. j. JMK 137520/2022, ze dne 20. 9. 2022 a usnesení Odboru památkové péče Magistrátu města Brna sp. zn. 7500/OPP/MMB/0107651/2021/27, č. j. MMB/0315502/2022/P/p ze dne 8. 6. 2022.

II. Obsah žaloby

2. V podané žalobě žalobce nejprve podrobně shrnul skutečnosti, které vedly k vydání označených rozhodnutí žalovaného a Magistrátu města Brna, a zdůraznil, že hodlá areál bývalé textilní továrny Mosilana, jehož je vlastníkem, zastavět novým stavebním záměrem, za účelem čehož pro účely řízení o odstranění staveb podal dne 3. 3. 2021 Odboru památkové péče Magistrátu města Brna žádost o vydání závazného stanoviska dle zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, kterou Odbor památkové péče Magistrátu města Brna vede pod sp. zn. 7500/OPP/MMB/0107651/2021/23. Dále uvedl, že v současné době je ohledně areálu vedeno před Ministerstvem kultury ČR řízení o prohlášení souboru „areál bývalé textilní továrny Mosilana“, vše k. ú. Trnitá, město Brno, okres Brno-město, Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.

Jihomoravský kraj za kulturní památku. Dotčený soubor navržený za kulturní památku se skládá z pozemku p. č. 88/1, p. č. 88/13, p. č. 88/3, p. č. 88/2, p. č. 88/4, p. č. 88/5, p. č. 88/11 a 88/10, vše k. ú. Trnitá, jehož součástí je srostlice staveb s č. p. 60 a bez č. p., dále z pozemku p. č. 89/1, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba č. p. 57, dále z pozemku p. č. 89/2, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 89/3, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 89/5, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 85/4, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p., dále z pozemku p. č. 84, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba č. p. 140 a dále z pozemku p. č. 85/2, k. ú. Trnitá, jehož součástí je stavba bez č. p. Z důvodu vedeného řízení o prohlášení souboru staveb za kulturní památku správní orgány v části přerušily řízení o vydání závazného stanoviska do doby rozhodnutí Ministerstva kultury.

3. Podle žalobce je tento postup v rozporu se zákonem. Uvedl, že nepožaduje přezkum závazného stanoviska jako takového, ale úkonů žalovaného a Magistrátu města Brna, které nespádají do procesních úkonů zajišťujících průběh správního řízení a proti kterým nemůže brojit v rámci žaloby proti nezákonnému rozhodnutí. Podle žalobce je chybná úvaha žalovaného, že v postupu správního orgánu při vydání závazného stanoviska lze přiměřeně použít § 64 a § 65 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, (upravující podmínky přerušení řízení), dále pak u § 57 správního řádu (upravující předběžnou otázku), a namítl, že tímto postupem překročily správní orgány pravomoci, které jsou jim zákonem svěřené. Zdůraznil, že vytýkaná procesní pochybení (či spíše svévoli veřejné správy) nemůže uplatnit v rámci žaloby proti nezákonnému rozhodnutí, neboť se jedná o svévoli při vydávání závazného stanoviska.
4. Následně podrobně zdůvodnil, proč je podle jeho názoru napadené rozhodnutí, specifikované jako zásah, věcně nesprávné. Odkázal na stanovisko Ministerstva kultury, z něhož plyne, že řízení o prohlášení nemovitosti za kulturní památku, nemá povahu řešení předběžné otázky ve vztahu k žádosti o vydání závazného stanoviska podané na Odbor památkové péče Magistrátu města Brna, a není ani důvodem, pro který by bylo možné lhůtu pro vydání závazného stanoviska přerušit. Opětovně uvedl, že, pokud není správním řízením přezkumné řízení závazného stanoviska, pak ani úkon vydání závazného stanoviska nemůže být správním řízením. Správní orgány se podle něj snaží zbavit odpovědnosti za vydání závazného stanoviska a dostávají žalobce do situace, kdy se nemůže bránit proti rozhodnutí ve věci samé. Postup žalovaného je v rozporu se zákazem libovůle a porušuje i úpravu lhůt pro vydání závazného stanoviska dle § 149 správního řádu. Dále znovu s odkazem na stanovisko ministerstva namítl, že skutečnost, že je vedeno řízení o prohlášení nemovitosti za kulturní památku, není relevantním důvodem pro přerušení vydání závazného stanoviska, které je podkladem pro vydání rozhodnutí dle stavebního zákona, i přesto, pokud by takový procesní postup (tj. přerušení provedení úkonu v dané věci) byl obecně zákonem umožněn. Stav veřejného zájmu je potřeba dle něj hodnotit podle skutečného stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti právě k tomu okamžiku, kdy správní orgán závazné stanovisko vydává nebo by měl vydat. Odkázal na názor ministerstva, že ochrana zájmů státní památkové péče je dostatečně chráněna i v případě, kdy se o určité nemovitosti vede řízení o jejím prohlášení za kulturní památku, a to zejména v § 3 zákona o památkové péči povinnostmi, kterým jsou uloženy vlastníku stavby, a odkázal i na to, že na stavbu, která je předmětem řízení o prohlášení za kulturní památku, nedopadá stejná procesní úprava jako na kulturní památku. Žalovaný tento názor svého nadřízeného orgánu nerespektoval.

5. S ohledem na to, že se v dané věci není dle názoru žalobce možné bránit se žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s., ani žalobou dle § 65 a násl. s. ř. s., neboť se nejedná o vydání meritorního rozhodnutí, přichází v úvahu pouze žaloba proti nezákonnému zásahu ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s., spočívajícímu v nezákonném rozhodnutí správního orgánu. Z judikatury i odborné literatury vyplývá, že každý úkon veřejné správy směřující vůči jednotlivci a zasahující do sféry jeho práv nebo povinností by mělo být možno podrobit účinné soudní kontrole. Žaloba proti nezákonnému zásahu správního orgánu pak představuje tzv. sběrnou kategorii zajišťující ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob v situacích, kdy jiná obrana předvídaná s. ř. s. nepřichází v úvahu, tedy především pokud činnost správního orgánu nemá podobu ani správního rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., ani nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Nezákonný procesní postup žalovaného může ohrozit všechna další řízení ohledně záměru žalobce, kde je coby podklad vyžadováno předmětné závazné stanovisko.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

6. Žalovaný ve svém vyjádření shrnul skutkový stav shodně se žalobcem a uvedl, že pro část staveb, jichž se netýká řízení o prohlášení za kulturní památku bylo vydáno souhlasné stanovisko k odstranění staveb. U ostatních bylo řízení o vydání závazného stanoviska dle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu přerušeno pro předběžnou otázku, tedy do nabytí právní moci rozhodnutí Ministerstva kultury ČR v řízení o návrhu na prohlášení areálu bývalé textilní továrny Mosilana za kulturní památku.
7. K možnosti přerušení řízení o vydání závazného stanoviska podle § 149 správního řádu vychází žalovaný především ze samotné zákonné charakteristiky tohoto institutu jako úkonu, jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, tj. jedná se podle něj o situaci, kdy se nepřímě rozhoduje a právech a povinnostech účastníků a závazné stanovisko se svou povahou blíží správnímu rozhodnutí. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009-150, a obdobně je podle něj nutné uvažovat také o procesních ustanoveních.
8. V případě probíhajícího řízení o prohlášení věci za kulturní památku se jedná o případ naplňující znaky podle § 57 odst. 1 a § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu, tedy vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, jíž nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Odkázal na § 3 odst. 3 zákona o státní památkové péči s tím, že něj je třeba dovodit, že ani orgán státní památkové péče nemůže souhlasit s takovým zásahem na věci – potenciální kulturní památce, který by byl v rozporu s uvedeným ustanovením. Záměr odstranění předmětných staveb je z tohoto pohledu zcela bez diskusí. Odkázal i na praktické zkušenosti a uvedl, že v případech uplatňování zájmů památkové péče nelze spoléhat na aktivní součinnost stavebních úřadů. Přerušení řízení o závazném stanovisku se tak za dané situace jeví vůči žalobci jako zcela adekvátní a šetrnější postup než vydání negativního závazného stanoviska či pouhého sdělení. Podle žalovaného pouhým jiným právním názorem nelze odůvodnit nezákonnost postupu žalovaného a tím i využití institutu žaloby proti nezákonnému zásahu žalobcem.
9. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které setrval na svých námitkách. Za přinejmenším odvážně označil tvrzení žalovaného, že nemůže souhlasit s názorem památkové inspekce a její názor považuje za rozporný s § 3 zákona o státní památkové péči. Setrval na názoru, že řízení o prohlášení stavby za kulturní památku není předběžná otázka a zájmy, které se snaží žalovaný prosadit při vydání závazného stanoviska, jsou

chráněny jinými právními nástroji. Zdůraznil, že má zájem zajistit si v předstihu veškerá povolení pro demolici staveb, aby pak mohl k demolici přistoupit, pokud nebudou předmětné stavby prohlášeny na kulturní památku. Pokud by řízení o prohlášení za kulturní památku skončilo prohlášením některé ze staveb za kulturní památku, k demolici samozřejmě nepřistoupí, ani nemůže. Zdůvodnění nedostatečnou součinností stavebních úřadů považuje za nezákonné a svévolné ze strany žalovaného. Ze žalovaným odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu není možné dovozovat aplikaci dalších ustanovení správního řádu nad rámec náležitostí závazného stanoviska. Dále žalobce spekoval o důvodech nevydání závazného stanoviska ze strany žalovaného a následně s odkazem na literaturu uvedl, že žalovaný poté, co měl znovu rozhodovat o vydání závazného stanoviska, tak učinit nechce a zcela v rozporu se zákonem přerušil řízení, které řízením není a přerušit tedy nelze, a staví žalobce do patové situace a spoléhá na to, že soud žalobu odmítne. Namítl, že podaná žaloba je přípustná, neboť žalovaný svým postupem činí úkony, které mu zákon neukládá nebo neumožňuje, a zároveň nepostupuje tak, jak mu ukládá zákon. Podle něj se nelze proti tomu bránit jinak než zásahovou žalobou, jelikož soudní ochrana až při přezkumu rozhodnutí je natolik časově vzdálená, že již z povahy věci nemůže být efektivním prostředkem ochrany proti svévolné nečinnosti v rámci postupu při vydávání závazného stanoviska.

IV. Posouzení věci soudem

10. Krajský soud v Brně na základě podané žaloby přezkoumal postup žalovaného v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. K přípustnosti podané žaloby soud odkazuje na to, co uvedl již v předcházejícím rozsudku, kterým rozhodoval o žalobě žalobce ve věci téhož areálu, která byla vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. **31A 92/2021**. V citované věci se soud opíral o rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018-76, a dospěl k závěru, že tehdy podaná žaloba byla nepřipustná. Rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2020, č. j. 2 As 8/2018-76, však dopadá i na nyní projednávanou věc a právě v této věci jsou podstatné body [47] a [48] rozhodnutí rozšířeného senátu, ve kterých rozšířený senát uvedl: „[47] *Rozšířený senát považuje za klíčové, že soudní ochrana práv dotčených osob je zajištěna pro případ, nebude-li nové závazné stanovisko vydáno a řízení, v němž má být vydáno rozhodnutí tímto stanoviskem podmíněné, bude z tohoto důvodu zastaveno. Proti rozhodnutí o zastavení řízení totiž lze podat žalobu podle § 65 s. ř. s. V řízení o ní soud k žalobní námitce přezkoumá i zákonnost úkonu, jímž došlo ke zrušení závazného stanoviska dotčeného orgánu, neboť se v tom případě jedná o závazný podklad rozhodnutí o zastavení řízení (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). [48] Nejedná-li se o právě popsany případ, v úvahu připadá v zásadě jen žaloba na ochranu před nečinností správního orgánu, spočívající v nevydání meritorního rozhodnutí v zákonné či přiměřené lhůtě (§ 79 a násl. s. ř. s.), případně žaloba proti nezákonnému zásahu spočívajícímu v nevydání (nového) závazného stanoviska (§ 82 a násl. s. ř. s.), v obou případech samozřejmě za splnění zákonných předpokladů pro její přípustnost.“*
12. V nyní projednávané věci se jedná právě o situaci, kdy došlo ke zrušení předcházejícího závazného stanoviska (stranou soud ponechává procesní postup, kterým k tomu došlo) a kdy mělo dojít k vydání závazného stanoviska nového. Namísto vydání nového závazného stanoviska přistoupil správní orgán prvního stupně k přerušení „řízení“ a tento postup byl následně potvrzen žalovaným.

13. Přerušení „řízení“ o vydání závazného stanoviska v nyní projednávané věci z pohledu zdejšího soudu představuje formalizovaný postup, ve kterém správní orgány dočasně odmítly o vydání závazného stanoviska rozhodnout. Jedná se tak o formalizovanou nečinnost správního orgánu, která je v obecné rovině z výslovně stanovených důvodů zákonem aprobovaná. Ochrana proti rozhodnutí o přerušení řízení, která jsou jinak vyloučena ze samostatného přezkumu ve správním soudnictví, je poskytována prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012–46). Jelikož však závazné stanovisko nepředstavuje rozhodnutí správního orgánu, nelze proti přerušení „řízení“ brojit nečinností žalobou. Z uvedeného plyne, že se proti současnému postupu správních orgánů při vydávání závazného stanoviska lze bránit toliko zásahovou žalobou.
14. Na základě uvedeného dospěl soud k závěru, že žaloba je přípustná.
15. V případě věci samé dospěl soud k následujícím závěrům.
16. Podle § 149 odst. 4 správního řádu správní orgán příslušný k vydání závazného stanoviska vydá závazné stanovisko bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy byl o vydání závazného stanoviska požádán. K této lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvláště složitý případ.
17. Jakkoliv správní řád neupravuje výslovně, k jakému skutkovému a právnímu stavu vydává dotčený správní orgán závazné stanovisko, citované ustanovení a celkový smysl podmíněného rozhodování v „hlavním“ řízení předpokládá bezodkladný úkon dotčeného orgánu státní správy buď v podobě pozitivního nebo negativního závazného stanoviska. Z toho plyne, že pro jeho vydání je podstatný stav, který je zde v době realizace úkonu v podobě závazného stanoviska.
18. Soud nepochybně, že během procesu vydávání závazného stanoviska mohou nastat situace, kdy bude třeba reagovat procesně způsobem, který § 149 správního řádu výslovně neupravuje. Typicky se bude jednat o situace, kdy je podaná opakovaná žádost o vydání závazného stanoviska v situaci, kdy nedošlo ke změně poměrů a kdy je stále platné již jednou vydané souhlasné závazné stanovisko (tj. žadatel žádá o vydání totožného stanoviska, kterým již disponuje). V takové situaci musí dotčený orgán státní správy reagovat na situaci zjevně nepřijatelné žádosti s ohledem na existenci věci rozhodnuté. Obdobně jednoznačné procesní situace mohou vznikat i v jiných případech a správní orgány na ně musí mít možnost adekvátně procesně reagovat.
19. O takovou situaci se ale nyní nejedná.
20. Aniž by soud považoval za nutné hodnotit to, zda mohl žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně, rozhodnout o přerušení řízení obecně, jasně dospěl k závěru, že důvod, který k tomu správní orgány využily, nemohl představovat podmínku pro přerušení řízení.
21. Názor, který žalovaný uvedl ve vyjádření k žalobě, je více méně přepisem napadeného usnesení a jedná se fakticky o věcné posouzení možnosti vydat závazné stanovisko.
22. Žalovaný velmi případně odcitoval § 3 odst. 3 zákona o státní památkové péči, nicméně podle názoru soudu ve vztahu k existenci předběžné otázky z něj dovodil nesprávné závěry. Dle citovaného ustanovení je vlastník povinen od doručení vyrozumění podle odstavce 2 (tj. vyrozumění o podání návrhu na prohlášení věci nebo stavby za kulturní památku) až do rozhodnutí Ministerstva kultury chránit svoji věc nebo stavbu před

poškozením, zničením nebo odcizením a oznámit Ministerstvu kultury každou zamýšlenou i uskutečněnou změnu jejího vlastnictví, správy nebo užívání.

23. Citované ustanovení tak ukládá povinnosti pouze a jedině vlastníku nemovitosti. Pouze a jedině vlastník nemovitosti je tímto ustanovením vázán povinností chránit svoji stavbu. Žalovanému z uvedeného ustanovení *žádné* povinnosti neplynou. Jinými slovy citované ustanovení nepředstavuje ve vztahu k žalovanému skutečnost, na níž je závislé vydání závazného stanoviska žalovaného, neboť režim ochrany kulturní památky je jasně upraven zákonem o státní památkové péči jak v režimu dočasné ochrany v rámci řízení o prohlášení věci za kulturní památku, tak v režimu ochrany kulturní památky jako takové. V obou případech jsou povinnosti nicméně ukládány vlastníku stavby. Pro režim prohlašování věci za kulturní památku nevyplývají povinnosti žalovanému, ani správnímu orgánu prvního stupně, ani z prováděcí vyhlášky č. 66/1988 Sb.
24. Výsledek řízení o prohlášení za kulturní památku má samozřejmě dopad do práv vlastníka stavby ve smyslu možnosti nakládat se stavbou, což plyne z § 9 odst. 1 zákona o státní památkové péči, dle kterého je vlastník kulturní památky povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. Je-li kulturní památka v společenském vlastnictví, je povinností organizace, která kulturní památku spravuje nebo ji užívá nebo ji má ve vlastnictví, a jejího nadřízeného orgánu vytvářet pro plnění uvedených povinností všechny potřebné předpoklady.
25. Pokud žalovaný dovozuje, že z úpravy povinností vlastníka v probíhajícím řízení o prohlášení věci za kulturní památku je třeba dovodit nutnost nesouhlasu se zásahem do stavby, který žalobce navrhl, tedy odstranění staveb, jedná se o meritorní posouzení možnosti vydat závazné stanovisko. Žalovaný totiž hodnotí skutkový a právní stav, ve kterém se stavba v aktuální fázi řízení nachází. Jednoznačně dospěl k závěru, že v důsledku § 3 odst. 3 zákona o státní památkové péči nebylo možné v době jeho rozhodnutí vydat souhlasné závazné stanovisko (což plyne i z vyjádření žalovaného, který k žalobě uvedl: „*Přerušení řízení o závazném stanovisku se tak za dané situace jeví vůči žalobci jako zcela adekvátní a šetrnější postup než vydání negativního závazného stanoviska či pouhého sdělení.*“)
26. Jinými slovy, žalovaný dospěl k určitému meritornímu závěru, který byl schopen věcně odůvodnit. K věcné správnosti takového závěru soud není oprávněn se v této fázi řízení jakkoliv vyjadřovat. Namísto vydání závazného stanoviska však přerušil řízení s tím, že jeho rozhodování je vázáno na předběžnou otázku. Tak tomu ale není.
27. Nyní posuzovaná situace nemůže představovat předběžnou otázku nad rámec shora uvedeného i z toho důvodu, že posouzení prohlášení areálu Mosilany za kulturní památku nepředstavuje ve vztahu k probíhajícímu stavebnímu řízení důvod, pro který by mělo být toto samotné řízení přerušeno. Konečné rozhodnutí ve stavebním řízení může být obecně vydáno i v průběhu stavebního řízení za předpokladu vydání stanoviska orgánu stání památkové péče, neboť konečné rozhodnutí Ministerstva kultury ČR o návrhu na prohlášení areálu za kulturní památku bude představovat případnou změnu podmínek, za kterých bylo žádáno o vydání nyní požadovaného závazného stanoviska. Tudíž žalobce u případného negativního stanoviska má možnost na takovou situaci reagovat novým návrhem a žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně, nebude moci při vydání nového závazného stanoviska blokován překážkou věci rozhodnuté. Naopak v případě, kdy by

nyní správní orgány dospěly k závěru o možnosti vydat souhlasné závazné stanovisko a zároveň by došlo k prohlášení areálu za kulturní památku, nemohl by žalobce areál zbourat.

V. Závěr a náklady řízení

28. S ohledem na vše výše uvedené proto soud ve smyslu § 87 odst. 2 s. ř. s. dospěl k závěru, že shora uvedený zásah žalovaného a správního orgánu prvního stupně spočívající v přerušení řízení o vydání závazného stanoviska je nezákonný, zakázal žalovanému pokračovat v porušování práva žalobce a nařídil obnovit stav, který tu byl před provedením nezákonného zásadu.
29. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil.
30. Z obsahu soudního spisu žalobci plyne právo na náhradu nákladů za právní zastoupení za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby, replika) dle ustanovení § 11 vyhl. 177/1996 Sb. ve výši 3.100 Kč za každý jeden úkon, tj. celkem 9 300 Kč, dále náhrada nákladů za paušální náhradu výdajů podle ustanovení § 13 vyhl. 177/1996 Sb. ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby, tj. celkem 900 Kč, Kč a částka 2 000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Celkem tak ze soudního spisu vyplývá náhrada nákladů řízení spolu s DPH ve výši 14 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. března 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu